

Geanonimiseerd Zienswijzennota "Zonnepark Boksveenweg" in Eibergen

Publicatie

De ontwerpprocedure voor een omgevingsvergunning voor een zonnepark op een perceel aan de Boksveenweg te Eibergen heeft van 27 augustus tot en met 8 oktober 2020 voor een ieder ter inzage gelegen. Dit is op 26 augustus 2020 bekendgemaakt via een publicatie in de Staatscourant en het Berkelbericht, de gemeentelijke katern bij het huis-aan-huisblad "Achterhoek Nieuws".

STAATSCOURANT

Nr. 44807
26 augustus
2020

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814

Ontwerpbesluit omgevingsvergunning... uitgebreide procedure zonnepark Boksveenweg in Eibergen

Burgemeester en wethouders van Berkelland zijn van plan om de volgende omgevingsvergunning te verlenen:

Eibergen, Boksveenweg/Winterswijkseweg, het realiseren van een zonnepark.

**Behoort bij besluit van
burgemeester en wethouders
van Berkelland
datum: 17-11-2020
zaaknr: 25851**

Inzage
Het ontwerpbesluit en de stukken liggen ter inzage van 27 augustus tot en met 8 oktober 2020 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 in Borculo. Wilt u een vergunning inzien, dan kunt u contact opnemen met de Publiekswinkel via telefoonnummer 0545-250 250. U kunt de ontwerpvergunning ook inzien op www.gemeenteberkelland.nl onder 'bestemmingsplannen'.

Zienswijze
Binnen de genoemde termijn kan iedereen zijn mening geven over het ontwerpbesluit. Dit heet het indienen van zienswijzen. U kunt schriftelijk zienswijzen indienen door een brief te sturen naar burgemeester en wethouders van Berkelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. Voor het indienen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de Publiekswinkel, telefoon 0545-250 250. De aanvrager wordt zo nodig in de gelegenheid gesteld te reageren op de ingediende zienswijzen. Tegen de vergunning kunt u later alleen beroep instellen als u belanghebbende bent en een zienswijze heeft ingediend. Bij de bekendmaking van de vergunning wordt u hierover verder geïnformeerd.

Binnen de termijn van ter inzage legging zijn drie zienswijzen ingediend.

1. Anker Rechtshulp b.v. in Groningen namens bewoner
2. Buurt Zonnepark Boksveenweg.
3. Rijksvastgoedbedrijf namens Defensie

Beoordeling van de zienswijzen

In verband met de privacywetgeving wordt degene die zienswijzen heeft ingediend op de ontwerp omgevingsvergunning aangeduid als 'indiener'.

Indiener 1:

Samenvatting.

- a. Indiener is van mening dat het besluit ten aanzien van de invloed van het zonnepark op het in de nabijheid gelegen antennepark van Defensie (Kamp Holterhoek) onzorgvuldig is of wordt voorbereid en dat er geen sprake is van een zorgvuldige belangenafweging en toereikende motivering.

Beoordeling:

Alle zienswijzen worden zorgvuldig door ons beoordeeld en afgewogen. Hierbij hebben wij ons te houden aan geldend beleid- en regelgeving.

Dat geldt ook ten aanzien van de zienswijze en belangen van Defensie. Feit is dat zonneparken invloed hebben op genoemd antennepark. Samen met Defensie hebben wij door het Agentschap Telecom laten onderzoeken onder welke voorwaarden en condities een zonnepark onder een maximale 'storingsnorm' blijft. In de omgevingsvergunning hebben wij hiervoor specifieke voorwaarden opgenomen.

Praktisch vertaald zullen de transformatoren en kabels voldoende geïsoleerd moeten zijn om binnen de gestelde 'storingsnorm' te blijven.

- b. Indiener is van mening dat een cultuurhistorisch onderzoek had moeten worden uitgevoerd.

Beoordeling:

De projectlocatie is bestempeld met een hoge cultuurhistorische (landschaps-) waarde. Dit komt door het streven tot het behoud van het karakter van een rationeel ontginningslandschap. Een rationeel landschap wordt gekenmerkt door rechte wegen en percelen. In de ruimtelijke onderbouwing is in paragraaf 4.5 ingegaan op de aspecten 'cultuurhistorie en archeologie'. Nadere toelichting en uitwerking over de kwaliteitsinvestering staan in het landschap. Deze planontwikkeling tast het rationele karakter van het gebied niet aan. De perceel vorm en wegen worden immers niet veranderd. Langs de randen van de percelen worden de bestaande landschapselementen versterkt.

Gelet hierop zijn wij van mening dat nader cultuurhistorisch onderzoek niet nodig is.

- c. Indiener is van mening dat het besluit ten aanzien van archeologie onzorgvuldig is voorbereid en ontoereikend is gemotiveerd.

Beoordeling:

Aan de hand van vergunningvoorschriften regelen wij dat bodemingrepen binnen een diepte van tenminste 30 cm en een oppervlak van 1000 m² moeten blijven.

Behalve als op basis van archeologisch vervolgonderzoek aangetoond wordt dat de archeologische verwachtingswaarde naar beneden kan worden bijgesteld. In dit geval is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd door KSP. In het onderzoek wordt geschreven dat de omvang van de ingrepen dieper dan 30 cm nog niet definitief is en dat indien de bodemingrepen van 30 cm diep een oppervlak van meer dan 1.000 m² beslaan een vervolgonderzoek wordt geadviseerd.

In dit geval zal de bodemverstoring dieper dan 30 cm beperkt blijven tot het plaatsen van funderingspaaltjes voor de zonnepanelen, van het hekwerk, van de transformatorstations en inkoopstation en mogelijk het aanleggen van kabels en leidingen. Deze bodemverstoringen hebben een oppervlakte kleiner dan 1000 m². Verder archeologisch onderzoek is dan ook niet nodig voor dit project. Gelet hierop zijn wij van mening dat het project uitvoerbaar is.

- d. Indiener is van mening dat onvoldoende inzicht wordt gegeven in de financiële uitvoerbaarheid van het plan.

Beoordeling:

Zoals de Afdeling heeft overwogen in de uitspraak van 1 augustus 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:2544), kan in het kader van een procedure tegen een omgevingsvergunning een betoog dat ziet op de uitvoerbaarheid van het project, waaronder ook de financieel-economische uitvoerbaarheid is begrepen, slechts leiden tot vernietiging van het bestreden besluit indien en voor zover het aangevoerde leidt tot de conclusie dat de gemeente op voorhand in redelijkheid had moeten inzien dat het project niet kan worden uitgevoerd.

De kosten van het bouwplan worden door vergunninghouder gedragen. De opbrengst van het zonnepark bestaat uit de verkoop van de opgewekte elektriciteit en de SDE subsidie. Om in aanmerking te komen voor deze subsidie is een vergunning nodig.

Gelet hierop zijn wij van mening dat er geen reden tot twijfel is dat het park niet rendabel en niet financieel uitvoerbaar is.

Indiener 2:

Samenvatting.

- a. Indiener geeft aan dat vanuit de bijlage van de NWEA er een verplichting tot samenwerking is bij meerdere zonneparken in de buurt, dit heeft indiener ook beschreven in de inspraakreactie, maar heeft hier geen reactie op gekregen.

Beoordeling:

De 'NWEA gedragscode acceptatie en participatie windenergie op land' is een gedragscode van de brancheorganisatie van windturbinebouwers die op basis van het RODE-beleid van de gemeente Berkelland van toepassing wordt verklaard bij realisatie van alle middelgrote en grote windturbines, en mogelijk ook van toepassing wordt verklaard voor grootschalige zonneparken vanaf 2,5 hectare. In de gedragscode staat dat de ondertekenaars onder andere gemeenten oproepen om samen te werken met initiatiefnemers en andere relevante partijen. In de gedragscode staat geen verplichting tot samenwerking en de gemeente heeft in het RODE-beleid ook geen verplichting tot samenwerking opgenomen.

- b. Indiener vraagt of de beoordeling van het participatietraject op basis van het bijgevoegde participatie-verslag van initiatiefnemer plaatsvindt. En stelt dat het overleg dat de buurt met de gemeente en initiatiefnemer heeft gehad op 25-06-2020 niet in het Participatieverslag is opgenomen en dat dit indiener steekt. Indiener heeft bij de inspraakreactie een eigen verslag van dit overleg bijgevoegd.

Beoordeling:

Het genoemde overleg is inmiddels opgenomen in het participatieverslag. Het participatieverslag geeft duiding van de momenten van overleg/gesprek/info. De beoordeling van het participatieproces heeft niet alleen plaatsgevonden op basis van het participatieverslag. De beoordeling baseren wij ook op onze eigen observaties en het plegen van hoor en wederhoor.

- c. Indiener heeft graag dat de gemeente aangeeft hoe de omgevingsvergunning voor het zonnepark zich verhoudt tot de nieuwe uitspraak van het Europese Hof van 25 juni 2020 waaruit volgens indiener blijkt dat zon en windparken onder de Europese richtlijnen vallen en dus ook onder de MER-richtlijn 2001/42/EU en 2018/1999/EU en 2018/2001/EU.

Beoordeling:

De uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie gaat over de rechtsvraag of het Activiteitenbesluit een 'plan of programma' is. Als dit het geval is, vereist de Strategische Milieu Beoordeling (SMB)-richtlijn dat er een milieueffectrapportage, hierna: MER, wordt gemaakt. Tot nu toe acht de Raad van State het Activiteitenbesluit niet een MER-plichtig besluit. De uitspraak gaat niet specifiek over zonneparken en windmolenparken, maar het Activiteitenbesluit. Daarnaast is een zonnepark op zichzelf geen inrichting en valt het niet onder het Activiteitenbesluit. Dat wil niet zeggen dat er niet naar milieueffecten is gekeken. In de ruimtelijke onderbouwing is beschreven hoe de ontwikkeling voldoet aan de (milieu)wetgeving.

- d. Indiener vraagt de gemeente om het traject tot een beter alternatiefplan snel op te starten zodat afspraken juridisch vastgelegd kunnen worden in ofwel een vergunningsvoorwaarde (intrekken bij een beter plan in de komende 2 jaar tot start realisatie) of in een aparte samenwerkingsovereenkomst.

Beoordeling:

Een aanvraag moeten wij beoordelen zoals aangevraagd. Zie hieronder onze formele reactie.

Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling, zoals bijvoorbeeld de uitspraak van 8 april 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1009, dient het bestuursorgaan te beslissen op de aanvraag zoals die is ingediend. Indien het bouwplan op zichzelf aanvaardbaar is, kan het bestaan van alternatieven alleen dan tot het onthouden van medewerking dwingen, indien op voorhand duidelijk is dat door verwezenlijking van de alternatieven een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren.

De indiener komt hier niet met een concreet uitgewerkt alternatief. Niet is gebleken van alternatieven waarmee een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren.

Wij kunnen/mogen in de vergunning geen voorwaarde opnemen over 'intrekken bij een beter plan in de komende twee jaar tot start realisatie'. Dergelijke afspraken zijn wel via een aparte samenwerkingsovereenkomst af te spreken. Voor het traject tot een beter alternatief plan pakken we onze faciliterende rol op zoals vastgesteld in het Energie uitvoeringsprogramma 2019-2022, passend bij de uitnodigingsplanologie van RODE.

- e. Indiener vraagt zich af of de mensen die individuele gesprekken hebben gevoerd met initiatiefnemer over inpassing het gevolg daarvan zien, ook vanuit achtergronden Quicksan Wet natuurbescherming?

Beoordeling:

Het uiteindelijke plan en ook landschapsplan is de optelsom van de resultaten van het participatie-proces, het overleg met instanties, het meenemen van meerdere beleidsdoelstellingen en het ontwerpproces. En dus ook de gesprekken met omwonenden. Deze optelsom zal niet in alle gevallen het perfecte cijfer '10' op alle belangen scoren, maar geeft naar onze mening wel de meest optimaal afgestemde uitkomst. Wij zijn blij te lezen dat indiener verder wel akkoord is met het landschapsplan.

- f. Indiener vraagt zich af hoe de inpassing van de reewissel richting Dusseldorp is gedaan en waar het hekwerk zich bevindt in het landschapsplan dat behoort bij de ontwerp omgevingsvergunning?

Beoordeling

Aan de noordzijde, tussen het zonnepark en het bedrijfsperceel, is 3 meter ruimte aangehouden tussen de aanwezige sloot en het hekwerk. Dit is te zien in 'Doorsnede D' die opgenomen is in het Landschapsplan.

- g. Indiener vraagt zich af waarom de zonnepanelen verder van de Boksveenweg zijn komen te liggen. Is dit vanuit onderhoud en de toegankelijkheid van de zonnepanelen gedaan? Indiener is daarbij benieuwd hoe het maaiwerk gaat plaatsvinden, ook tussen de zonnepanelen.

Beoordeling:

In overleg met de gemeente is gekozen voor een bredere strook kruidenrijk grasland om de ecologische waarden aan de zuidzijde te versterken. Hiermee wordt ook aangesloten op het Bermenproject van de gemeente. Voor het maaiwerk zal er gebruik worden gemaakt van cyclomaaiers zoals ook is beschreven in het landschapsplan (H8 Beheer, blz. 31).

- h. Indiener vraagt zich af waarom de omvormers dicht bij elkaar zijn komen te staan in het nieuwe landschapsplan. Heeft dit te maken met onderhoud of heeft dit met de planwijziging als gevolg van impact op Kamp Holterhoek van Defensie te maken?

Beoordeling:

De reden is een betere landschappelijke inpassing. Door de omvormers dicht bij elkaar te plaatsen, zijn ze doormiddel van struweel beter uit het zicht te onttrekken. Kamp Holterhoek van Defensie heeft hier geen invloed op gehad.

- i. Indiener vraagt of de buurt geïnformeerd kan worden over de ingediende inspraak van Defensie.

Beoordeling:

Defensie heeft ook tijdens de ontwerp fase zienswijzen ingediend. Voor onze beoordeling van de zienswijze van Defensie verwijzen wij u naar onze reactie onder 'Indiener 3'.

- j. Indiener wil meer zekerheid ten aanzien van onderhoud en de opruimkosten bij einde exploitatieperiode.

Beoordeling:

Naar onze mening is dit voldoende geborgd. (1)Afspraken hierover zijn vastgelegd in de vergunning (2) de courante waarde van de materialen, ook na 30 jaar, schatten wij hoger dan de opruimkosten. (3) Gedurende de exploitatieperiode wordt een bedrag vastgezet op een derdenrekening voor het geval de opruimkosten toch niet gedekt zijn door de waarde van de materialen. Dit laatste is afgesproken met de grondeigenaar.

Aan de omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften betreft onderhoud en opruiming verbonden:

De omgevingsvergunning wordt verleend voor de duur van 30 jaar. Na deze termijn moeten binnen 3 maanden de bouwwerken en leidingen worden verwijderd. De gronden moeten worden opgeleverd in oorspronkelijke staat. Uitzondering hierop is de groenvoorziening zoals die is genoemd in de bijlage 'Landschapsplan zonnepark Boksveenweg'. Deze mag niet verwijderd worden zonder gemeentelijke toestemming.

- k. Indiener vraagt zich af of het financieel budget dat de initiatiefnemer reserveert voor onderhoud en opruimkosten niet als harde voorwaarde in de vergunning moet worden opgenomen, omdat ze in de participatieovereenkomst hierover geen harde afspraken zien staan.

Beoordeling:

In de vergunning hebben wij een voorschrift over onderhoud en het opruimen opgenomen.

Als blijkt dat geen gevolg wordt gegeven aan de voorwaarden, gaat het bevoegd gezag over tot handhaving.

- l. Indiener zou graag reactie willen hebben op of de gronden nog een periode bejaagbaar blijven, omdat de pacht hiervoor nog een periode doorloopt. Het bejaagbaar houden voor een periode ziet indiener ook graag gewaarborgd in de omgevingsvergunning van het zonnepark.
Beoordeling:
Dergelijke voorwaarden kunnen/mogen wij niet in de vergunning opnemen. Hiervoor zijn wij niet het bevoegd gezag. Het staat vergunninghouder vrij om daarover met jachtrecht houder afspraken te maken.
- m. Indiener vraagt wat de gevolgen zijn voor het omgevingsfonds nu indiener in de publicatie van de ontwerpvergunning een verlenging van de exploitatieperiode naar 30 jaar heeft zien staan.
Beoordeling:
Wij zien deze reactie niet als een zienswijze, maar om een verhelderende vraag over de mogelijkheden en invulling van financiële participatie. De initiatiefnemer heeft twee uitwerkingsrichtingen (opties) voor het omgevingsfonds. Beiden zijn conform RODE:
1. Een jaarlijks bedrag uitkeren gebaseerd op de 0,40 tot 0,50 cent per MWh zoals genoemd in het RODE-beleid.
2. De jaarlijkse bedragen netto contant maken en eenmalig uitkeren bij de start van de exploitatie van het park.
De initiatiefnemer heeft ons hierover het volgende laten weten. De initiatiefnemer heeft geen voorkeur van optie 1 of optie 2. Echter heeft de initiatiefnemer in diverse gesprekken geconstateerd dat een bedrag eenmalig uitkeren bij de start van het zonnepark door omwonenden als prettiger wordt ervaren omdat men dan bijvoorbeeld direct de maatregelen kan treffen om het huis te verduurzamen.
IX Zon gaat uit van €0,50 per opgewekte MWh, de hoge kant van de range van de NWEA bijdrage. Het netto contant maken doet de initiatiefnemer uitgaande van de gemiddelde verwachte energieopbrengst van het park over de levensduur, een discontovoet van 7% (ongeveer het vereiste rendement op eigen vermogen) en uitgaande van een verwachte levensduur van 25 jaar. Hierbij wordt uitgegaan van een energieopbrengst van 10.195 MWh/jaar in jaar 1. Daarbij gaat de initiatiefnemer uit van een jaarlijkse afname van de energieopbrengst van 0,6% door degradatie van de panelen. Hiermee neemt de jaarlijkse opbrengst lineair af tot 8666 MWh/jaar in jaar 25. Voor de netto contante waarde berekening achten wij de gekozen parameters als aanvaardbaar.
Als de algemene consensus is dat het bedrag jaarlijks over de levensduur (van mogelijk 30 jaar) op basis van de daadwerkelijke opbrengst dient te worden uitgekeerd staat de initiatiefnemer daar ook voor open.
- n. Indiener wenst in de vergunning vast te leggen dat opwekking van waterstof direct bij het zonnepark niet wordt toegestaan op die delen die agrarisch bestemd zijn.
Beoordeling:
Het opwekken van waterstof is geen onderdeel van de aanvraag. Het is dan ook niet nodig om hiervoor een voorschrift op te nemen.
- o. Indiener spreekt uit “erop te vertrouwen dat de gemeente Berkelland samen met de gemeente OostGelre op heel korte termijn de handschoen oppakt om met alle zonnepark-ontwikkelaars in de buurtschappen Zwolle, Hupsel, Holterhoek en gemeenschappen in gesprek gaat om samen de randvoorwaarden, mogelijkheden en definities voor ‘een beter alternatiefplan’ op pakt. Een aanzet hierbij vormt de kaart die vanuit de contactgroep Holterhoek aan de gemeente is

verzonden op 19-10-2020. Indiener gaat ervan uit of deze vergunning op hold komt of dusdanig met voorwaarden wordt beschreven dat met alle alterantiefplannen rekening wordt gehouden. Zodat we als belanghebbenden ook daarna met IX Zon verdere afspraken kunnen maken over de invulling van het omgevingsfonds zelf, het niet verder procederen etc.”.

Beoordeling:

Wij herhalen hier onze reactie onder ‘d’. Een aanvraag moeten wij beoordelen zoals aangevraagd.

Wij hebben indiener laten weten bereid te zijn tot gezamenlijk overleg.

Indiener 3:

Samenvatting.

- a. Indiener maakt bezwaar tegen de vergunning, omdat het geplande zonnepark mogelijk een verstoring geeft van de ontvangstmogelijkheden van het Defensie Antennepark Eibergen. Het ministerie van Defensie bereidt een onderzoek voor, om vast te stellen onder welke randvoorwaarden zonneparken geen belemmering opleveren voor de inzetbaarheid van de Defensie-antenneparken. Zodra de resultaten hiervan bekend zijn kunnen de randvoorwaarden worden meegenomen in het vervolg van de procedure.

Beoordeling:

De gemeente, het ministerie van Defensie en de initiatiefnemer hebben met elkaar gesproken om de mogelijke beïnvloeding van het zonnepark op het Defensie Antennepark Eibergen vast te stellen. Benodigde maatregelen om het functioneren van het Defensie Antennepark te waarborgen worden als voorschriften in de vergunning opgenomen.